

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 37/29.09.2021 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 29.09.2021 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ:

Александър Кашъмов

Бойко Василев

Весислава Антонова

Гена Трайкова

Даниела Тренчева

Диляна Илиева

Илия Вълков

Ирина Недева

изслуша доклад по жалба на Г. К. срещу вестник “168 часа” по повод публикация със заглавие “САЩ спират PCR-ите от Нова година, не разграничавали Covid-19 от грип” от 2021-08-05, в която, според жалбоподателя, е извършено нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

I. ПРОЦЕДУРА

1. Жалба с вх. No 08-053/2021 твърди нарушение на Етичния кодекс на българските медии от страна на вестник “168 часа”.
2. Жалбата е допустима по смисъла на чл. 7 и чл. 8 от Правилника за дейността на Комисията по журналистическа етика. Подадена е в срок и съдържа всички необходими реквизити.
3. Копие от жалбата и искане за становище са изпратени до изданието.
4. По повод жалбата е постъпил писмен отговор в срока, определен в правилника.

II. ЖАЛБА

Според жалбоподателя публикацията в “168 часа” е недостоверна. Ето какво се твърди в жалбата: *“Това, че САЩ спират PCR-ите от Нова година, е фалшива новина, която се разпространява в социалните мрежи и в интервюта на А. П. Американските Центрове за контрол на заболяванията (CDC) спират*

използването на един тест - CDC 2019-nCoV RT-PCR, а не всички PCR-и. В сайтовете за проверка на факти случаят е описан много подробно.”

В доказателство на тезата си Г.К. привежда материали от САЩ и от e-vestnik.

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ:

1.1.1 Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти. 1.1.4 Ясно ще различаваме фактите от коментарите и предположенията.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Редакцията на “168 часа” е изпратила становище, в което твърди, че не е погазила нормите на журналистическата етика. В становището се казва:

“В посочения материал в “168 часа” –

<https://www.168chasa.bg/article/10051150?fbclid=IwAR2HQqhEM0qCvoFKm86CnhE77UAY1xSqIksrW4U08fCrYBCzb3oDXc5G4Q0> се цитира съобщение, че Центърът за контрол над заболяванията в САЩ е препоръчал 280 вида тестове, като изтегля един от PCR-ите от Нова година и е изпратил предупредителни писма до лабораториите, за да имат време.

Допълва се, че препоръчаните тестове могат да проверят пациентите за наличието и на други вируси и се уточнява, че това не означава, че PCR тестовете не правят разлика между SARS-CoV-2 и обикновен грип, каквито информации се появиха в социалните мрежи.

Изрично е посочено становището на американския регулаторен орган, че не става дума за недоверие към PCR тестовете, които той определя като златен стандарт, и във връзка с наближаващия сезон на обикновения грип препоръчват други тестове.

В текста се говори още, че делта вариантът е много по-заразен, има по-кратък инкубационен период и шипчето се закрепва по-бързо за клетките, но няма доказателства, че той води до по-тежко протичане на болестта.”

От редакцията не коментират въпроса дали е имало публикация с друго, непрецизно съдържание, достъпна от същия линк. Също така те не уточняват каква версия е излязла в хартиеното издание на вестник “168 часа”.

V. ФАКТИ

КЖЕ установи, че връзката към публикацията, посочена от жалбоподателя, е следната:

<https://www.168chasa.bg/article/10051150?fbclid=IwAR2HQqhEM0qCvoFKm86CnhE77UAY1xSqIksrW4U08fCrYBCzb3oDXc5G4Q0>

VI. МОТИВИ

КЖЕ разгледа жалбата и приложените към нея материали. Жалбата се отнася до разпоредбите за “достоверна информация” в Етичния кодекс на българските медии.

Посочената в жалбата публикация към момента на проверката отговаря на правилата за достоверност, както твърди редакцията.

Същевременно КЖЕ установи още, че заглавието е различно спрямо посоченото в жалбата: "САЩ въвеждат нови тестове за COVID-19 и грип", а не "САЩ спират PCR-ите от Нова година, не разграничавали Covid-19 от грип".

КЖЕ установи също, че във Фейсбук страницата на вестника фигурира посоченото в жалбата заглавие, а не това, което публикацията има сега. Това навежда на мисълта, че материалът е поправян. Комисията няма данни в какъв вид е излязла публикацията в хартиеното издание на вестник "168 часа".

Напомняме, че при подаване на жалба следва да се прилагат и доказателства за публикацията/предаването, така че да е установимо какво е разпространено и дали разпространеното съдържание отговаря на изискванията на Етичния кодекс. В случаят жалбоподателят, освен хипервръзка, е следвало да приложи (снимка на) оригиналния текст на интернет сайта или в хартиената версия.

Въпреки възможно манипулиране на публикацията впоследствие, след жалбата, която е изпратена до редакцията съевременно, за което има симптоматика, КЖЕ трябва да се произнесе по *наличната публикация, към която сочи интернет връзката в жалбата*. Комисията приема все пак, че ако има ревизия от страна на редакцията - жалбоподателят е свършил работата си превантивно.

На основата на събраната информация и направения анализ, във връзка с чл. 17, ал. 1 от Правилника за дейността, Комисията за журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

Намира жалба с вх. No 08-053/2021 на Г. К. срещу вестник "168 часа" по повод публикация със заглавие "САЩ спират PCR-ите от Нова година, не разграничавали Covid-19 от грип" от 2021-08-05 за **неоснователна** по чл.1.1.1 и чл. 1.1.4.

Напомняме отново на жалбоподателите, че за преценката на КЖЕ се изисква приложено копие от публикацията.

Председател на КЖЕ:

Нели Огнянова

Изпълнителен директор на Фондация "НСЖЕ":

Ева Петрова